

Pravilnik o tehničkim sredstvima za zaštitu bezbjednosti djece u saobraćaju

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 37/2023 od 31.3.2023. godine, a stupio je na snagu 8.4.2023.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se vrste, izgled, tehničke karakteristike i način postavljanja tehničkih sredstava za zaštitu bezbjednosti djece u dijelu puta ili ulice koja se nalazi u neposrednoj blizini škole i koji je kao takav obilježen odgovarajućom saobraćajnom signalizacijom (u daljem tekstu: zona škole).

Član 2

Za zaštitu bezbjednosti djece u zoni škole koriste se tehnička sredstva kojima se:

- 1) povećava uočljivost saobraćajne signalizacije u zoni škole;
- 2) usporava saobraćaj i oblikuje profil puta u zoni škole;
- 3) usmjeravaju djeca na najbezbjedniju putanju u zoni škole;
- 4) štite pješačke površine od nepropisnog zauzimanja pješačkih površina na putanji djece u zoni škole;
- 5) pravilno mikro-pozicionira saobraćajna signalizacija na ulazu u zonu škole, kao i na pozicijama unutar označene zone škole radi blagovremenog uočavanja saobraćajne signalizacije i tehničkih sredstava za usporavanje saobraćaja, kao i uočavanja pozicija na kojima se ukrštaju tokovi vozila sa tokovima djece pješaka;
- 6) obezbjeđuje preglednost na pješačkim prelazima i raskrsnicama na putanji djece u zoni škole;
- 7) upravlja svjetlosnom signalizacijom u smislu adaptacije signalnog plana.

Član 3

Tehnička sredstva kojima se povećava uočljivost saobraćajne signalizacije u zoni škole su:

- 1) saobraćajni znakovi na žuto-zelenoj fluorescentnoj podlozi od retroreflektujućeg materijala;
- 2) saobraćajni znakovi koji se postavljaju sa obje strane puta;
- 3) saobraćajni znakovi sa unutrašnjim osvjetljenjem;
- 4) saobraćajni znakovi sa izmjenjivim sadržajem poruka (djeca na putu, usporite i slično);
- 5) obilježene oznake na kolovozu (npr.: natpis "ŠKOLA", horizontalna projekcija znakova) sa povećanim koeficijentom retrorefleksije;
- 6) markeri sa retrorefleksijom, odnosno sa sopstvenim izvorom svjetlosti duž projektovane putanje za kretanje;
- 7) uređaji za dodatno osvjetljavanje pješačkih prelaza u noćnim uslovima i uslovima smanjene vidljivosti.

Vrsta, izgled i tehničke karakteristike saobraćajnih znakova i oznaka na kolovozu iz stava 1 ovog člana treba da budu u skladu sa propisom kojim se uređuje saobraćajna signalizacija.

Član 4

Tehnička sredstva kojima se usporava saobraćaj i oblikuje profil puta u zoni škole su fizičke prepreke (vještačke izbočine, plato, suženje kolovoza i horizontalno skretanje kolovoza), vibracione i šušteće trake, u skladu sa propisom kojim se uređuju vrste, izgled, tehničke karakteristike i način postavljanja tehničkih sredstava za usporavanje saobraćaja na putu.

Sredstva iz stava 1 ovog člana koriste se radi onemogućavanja kretanja vozila velikim brzinama, ublažavanja, odnosno eliminacije konflikta vozilo-pješak i skraćanja vremena zadržavanja pješaka na kolovozu.

Član 5

Tehnička sredstva kojima se djeca usmjeravaju na najbezbjedniju putanju u zoni škole su:

- 1) pješačke ograde;
- 2) denivelisani objekti (npr. nadvožnjak, podvožnjak, podzemni prolaz, pasarela i drugo);
- 3) obilježene bezbjedne putanje (npr. stope, strelice, tačke i slično).

Za bezbjedno kretanje djece u okviru zone škole neophodno je sagledati glavne pravce (putanje) kretanja djece ka školi koji predstavljaju "prirodne", odnosno najkraće putanje, na kojima je neophodno preduzeti mjere radi maksimalne zaštite djece.

Ako se na osnovu sagledavanja pravaca kretanja djece uoče putanje, sa znatno nižim rizikom stradanja djece u odnosu na "prirodne", odnosno najkraće putanje i jednostavnije za primjenu mjera za njihovu zaštitu, te putanje se smatraju "bezbjednim putanjama".

Član 6

Tehnička sredstva kojima se štite pješačke površine od nepropisnog, odnosno nebezbednog zauzeća na putanji djece u zoni škole su:

- 1) saobraćajna oprema (stubići, ograda i slično);
- 2) ivičnjaci prilagođene geometrije i visine;
- 3) ostala sredstva za zaštitu pješačkih površina (ulični mobilijar i slično).

Član 7

Saobraćajni znak koji označava mjesto od kojeg počinje zona škole kao i drugi saobraćajni znakovi u zoni škole, a naročito označeni pješački prelazi treba da budu pozicionirani u okviru mikroblokacije tako da vozačima budu uočljivi blagovremeno, odnosno sa što većeg odstojanja.

Član 8

Pješački prelazi treba da budu obilježeni na pozicijama koje omogućavaju djeci što jasniji uvid u kretanje vozila, na prilazima zoni pješačkog prelaza, uz istovremenu uočljivost pješaka za vozače.

Tehnička sredstva kojima se obezbjeđuje preglednost na pješačkim prelazima i raskrsnicama na putanji djece u zoni škole su:

- 1) adaptirane saobraćajne površine u zoni raskrsnice, odnosno pješačkog prelaza;
- 2) obilježeni pješački prelazi na pozicijama u zoni postojeće javne rasvjete;
- 3) obilježeni pješački prelazi što dalje od postojećih objekata koji ometaju preglednost (ulični mobilijar, kioska i drugo);
- 4) obilježeni pješački prelazi u zoni stajališta javnog prevoza na bezbednom rastojanju, ispred stajališta u smjeru kretanja vozila, odnosno iza autobusa zaustavljenog na stajalištu.

Član 9

Tehnička sredstva kojima se upravlja svjetlosnom signalizacijom, u smislu adaptacije signalnog plana, podrazumijevaju projektovanje signalnog plana na semaforizovanim raskrsnicama u zoni škole na način da se:

- 1) produži trajanje zelenog svjetla za pješake;
- 2) obezbijedi dodatno zaštitno vrijeme u signalom planu;
- 3) izvrši ukidanje nepotrebnih konflikata (pješak-vozilo);
- 4) uvede smart sistem koji prepoznaje pješake (djecu) na raskrsnici i dodjeljuje im zelenu fazu uz minimalna zadržavanja;
- 5) uvede pješačka zelena faza (zeleno svjetlo za sve pješake u raskrsnici).

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 07-342/23-2738/6

Podgorica, 29. marta 2023. godine

Ministar,
mr **Ervin Ibrahimović**, s.r.